

**O'zbekiston Respublikasi Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligi tomonidan
davlat xaridlarini amalga oshirish doirasida xarid qilish tartib-taomillari
ishtirokchilarini tekshirish jarayoni bo'yicha**

YO'RIQNOMA

1-bob. Umumiy qoidalar

1. Mazkur Yo'riqnoma tender, tanlov va yagona yetkazib beruvchi bilan shartnoma tuzishda O'zbekiston Respublikasi Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligining xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchilarini majburiy tekshirishning asosiy talablari, tartibi va usullarini (keyingi o'rinlarda – xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchilarini tekshirish) belgilaydi.

2. Quyidagilar xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisini o'rganishning asosiy maqsadi hisoblanadi:

manfaatlar to'qnashuvi hamda O'zbekiston Respublikasi Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligi xodimlari (keyingi o'rinlarda – Agentlik xodimlari)ning shaxsiy manfaatdorligi bilan bog'liq bo'lgan korrupsiyaviy xavf-xatarlarni minimallashtirish;

insofsiz xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchilar bilan shartnoma tuzish xavf-xatarini minimallashtirish;

xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchi shartnoma tovarlarini yetkazib berish yoki xizmatlarni ko'rsatish ishlarni bajarish imkoniyatlarini baholash;

tegishli darajada ehtiyotkorlik bilan xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisi bilan shartnoma tuzish haqida qaror qabul qilish.

3. Xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisini tekshirish xarid qilishning barcha ishtirokchilariga nisbatan amalga oshiriladi.

4. Mazkur Йўриқномада қуйидаги асосий тушунчалардан фойдаланилади:

xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisining benefitsiar (oxirgi benefitsiar) egasi — xarid ishtirokchisining mulkdori bo'lgan yoki ushbu xarid ishtirokchisiga bevosita yoki bilvosita (uchinchi shaxslar orqali) majburiy ko'rsatmalar berish huquqiga yoki imkoniyatiga ega bo'lgan yoxud u tomondan qabul qilinadigan qarorlarga ta'sir ko'rsatishi yoki uning harakatlarini boshqacha usulda nazorat qilishi mumkin bo'lgan jismoniy shaxs;

xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisi — davlat xaridlarining subyektlaridan biri hisoblanib, Agentlik bilan shartnomaviy munosabatlarga kirishayotgan yoki kirishgan har qanday yuridik yoki jismoniy shaxs, mehnat munosabatlari bundan mustasno.

manfaatlar to'qnashuvi — Agentlik xodimining shaxsiy (bevosita yoki bilvosita) manfaatdorligi uning xizmat majburiyatlarini lozim darajada bajarishiga ta'sir ko'rsatayotgan yoxud ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan hamda xodimning

shaxsiy manfaatdorligi bilan Agentlik manfaatlari o'rtasida qarama-qarshilik yuzaga kelayotgan yoki yuzaga kelishi mumkin bo'lgan vaziyat;

korrupsiyaviy xavf-xatar — Agentlik xodimlari yoki uchinchi shaxslar tomonidan Agentlik yoki ularning manfaatlarini ko'zlab korrupsiyaviy xatti-harakatlarni sodir etish xavfi.

2-bob. Xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisini tekshirishning umumiy tartibi

5. Tanlov (tender) o'tkazish bo'yicha xarid komissiyasi (keyingi o'rinlarda xarid komissiyasi) mazkur Yo'riqnomada belgilangan tartibda xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisini tekshirishga javobgar hisoblanadi.

6. Tovar yoki ish (xizmat)lar elektron do'kon yoki auksion orqali amalga oshirilganida xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisini tekshirish o'tkazilmaydi.

7. Tanlov yoki tender o'tkazilganida xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisini tekshirish konvertlar ochilganidan keyin, biroq g'olibni aniqlash bo'yicha komissiya majlisigacha o'tkaziladi.

8. Yetkazib beruvchi bilan to'g'ridan-to'g'ri shartnoma tuzilganida ushbu yetkazib beruvchini tekshirish bir yilda kamida bir marta o'tkaziladi.

9. Mazkur Yo'riqnoma talablariga muvofiq tekshirilishi kerak bo'lgan xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisi bilan tekshiruv yoki uning natijalari olinmasdan turib shartnomaviy munosabatlarga kirishish yoki bitimlar tuzilishiga yo'l qo'yilmaydi.

10. O'tkazilgan tekshiruv natijalari mazkur Yo'riqnomaning 1-ilovasiga muvofiq shaklda tuziladigan hisobotda aks ettiriladi.

11. Agentlikning Shaxsiy xavfsizlik bo'limi xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisini tekshirish jarayonini maslahat berish formatida va korrupsiyaga qarshi monitoring doirasida nazorat qiladi va uslubiy yordam ko'rsatadi.

12. Xarid komissiyasi xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisini quyidagilar asosida tekshiradi:

ma'lumotlarning ochiq manbai;

xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisi tomonidan taqdim etilgan hujjatlar.

13. Tanlov yoki tender hujjatlarini tayyorlovchi shaxs hujjatlar ro'yxatida xarid ishtirokchisidan quyidagi hujjatlar taqdim etilishini ko'rsatishi lozim:

davlat ro'yxatidan o'tganligi haqidagi guvohnoma nusxasi;

ishonchnomaning yoki xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisi vakilining bitimlar tuzish va hujjatlarni imzolash bo'yicha vakolatlarini tasdiqlovchi boshqa hujjatlar nusxasi;

oxirgi yil bo'yicha moliyaviy hisoboti;

agar mavjud bo'lsa, xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisining korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha ichki hujjatlari (siyosat, nizomlar, odo-axloq qoidalari, korrupsiyaga qarshi dasturlar va h.k.);

xarid ishtirokchisi xodimlarining o'rtacha soni haqida ma'lumotnoma;

xarid ishtirokchisining oxirgi benefitsiarlari haqida mazkur Yo'riqnomaning 2-ilovasiga muvofiq shaklda tuzilgan ma'lumotnoma;

xarid qilinayotgan tovar yoki ish (xizmat)ning xususiyatidan kelib chiqib xaridning barcha ishtirokchilaridan zaruratga ko'ra so'raladigan litsenziya va boshqa hujjatlar.

3-bob. Xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchilari haqidagi ma'lumotlarni tahlil qilish

14. Xarid komissiyasi quyidagi yo'nalishlar bo'yicha xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchilari haqidagi ma'lumotni tekshiradi va tahlil qiladi:

a) xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisining ta'sis etilishi va shartnoma tuzish vakolati haqidagi ma'lumotni tahlil qilish.

Xarid komissiyasi Tadbirkorlik subyektlari yagona davlat reyestri, davlat ro'yxatidan o'tkazilganligi haqida guvohnoma, ishonchnoma yoki xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisi vakilining bitim tuzish va hujjatlarni tuzishga vakolat beruvchi boshqa hujjatlardagi ma'lumotlarni tahlil qiladi va quyidagilarni aniqlaydi:

xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisining Tadbirkorlik subyektlari yagona davlat reyestrda mavjudligi;

xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisining yuridik va haqiqiy manzili;

xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisi rahbari va muassislarining F.I.O.;

xarid ishtirokchisi asosiy faoliyatining xarid predmetiga muvofiqligi;

xarid ishtirokchisi tugatish jarayonida emasligi yoki faoliyati tugatilmaganligi;

xarid ishtirokchisining yillar davomida faoliyat olib borish muddati (xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisi tekshirilgan sana bilan yuridik shaxs davlat ro'yxatidan o'tkazilgan sana o'rtasidagi farqi);

b) soliq va boshqa majburiy to'lovlar bo'yicha qarzdorlik mavjud emasligini tekshirish.

Xarid komissiyasi xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisida soliq qarzi mavjud emasligini soliq organlarining elektron davlat xizmatlari portali orqali tekshiradi (<https://my2.soliq.uz>);

v) xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisiga nisbatan bankrotlik tartib-taomillari joriy etilmaganligi.

Xarid komissiyasi xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisiga nisbatan bankrotlik tartib-taomillari joriy etilmaganligini soliq organlarining elektron davlat xizmatlari portali orqali tekshiradi (<https://my2.soliq.uz>);

g) xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisi haqida Insofsiz ijrochilar yagona reyestrda ma'lumot mavjud emasligi.

Xarid komissiyasi xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisi haqida Insofsiz ijrochilar yagona reyestrda ma'lumot mavjud emasligini davlat xaridlarining maxsus axborot portalida (<http://xarid.uz/unfairexecutor>) tekshiradi;

d) axborotlarning ochiq manbalarida ehtimoli bo'lgan korrupsiyaga oid huquqbuzarlik haqida ma'lumotlar mavjud emasligi.

Xarid komissiyasi xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisi tomonidan sodir etgan bo'lishi mumkin bo'lgan korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar haqidagi ma'lumotlarni Internet tarmog'idagi «Google» yoki boshqa qidiruv tizimida ochiq izlash yo'li bilan o'rganadi. Tekshiruv o'tkazish maqsadida Xarid komissiyasining mas'ul a'zosi qidiruv qatoriga quyidagi kombinatsiyalarni kiritadi:

“xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisi nomi” korrupsiya”;

“xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisi nomi” pora”;

“xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisi rahbarining familiyasi, ismi” korrupsiya;

“xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisi rahbarining familiyasi, ismi” pora”;

“muassis/mulkdor familiyasi, ismi” korrupsiya;

“muassis/mulkdor familiyasi, ismi” pora;

“oxirgi benefitsiarniig familiyasi, ismi” korrupsiya”;

“oxirgi benefitsiarning familiyasi, ismi” pora”;

e) xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisi saytdagi ma’lumotlarning tahlili.

Xarid komissiyasi xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisida rasmiy sayt mavjudligi yoki mavjud emasligini aniqlaydi. Xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisida rasmiy sayt mavjud bo‘lganda Xarid komissiyasining mas’ul a’zosi tomonidan saytda korrupsiyaga qarshi hujjatlar va yangiliklar, shuningdek, korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha bo‘lim mavjudligini aniqlaydi;

j) Agentlikning xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisi bilan o‘zaro hamkorligi tarixining tahlili.

Xarid komissiyasi Agentlik bilan xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisi o‘rtasida oxirgi 3 yilda shartnomaviy munosabatlari mavjudligini aniqlaydi. Bunday munosabatlar aniqlanganda oldin tuzilgan shartnomalarni o‘z vaqtida, lozim darajada va sifatli ijro etilganligi, shuningdek, bunday xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisining korrupsiyaviy faoliyatda ishtirok etganligini tasdiqlovchi faktlar va shubhalar tahlil qilinishi lozim;

z) xarid ishtirokchilarining o‘zaro affillanganligining tahlili.

Xarid komissiyasi mas’ul a’zosi xarid ishtirokchilarining oxirgi benefitsiari haqidagi ma’lumotnomadagi xarid ishtirokchilarining rahbarlari, muassislari va oxirgi benefitsiari to‘g‘risidagi ma’lumotlarni xaridning bir necha ishtirokchilarining faoliyatini bir vaqtning o‘zida nazorat qiluvchi yoki xaridning bir necha ishtirokchilarining muassisi yoxud oxirgi benefitsiari bo‘lgan aynan bir xil jismoniy shaxslar mavjudligini aniqlash uchun tahlil qiladi;

i) xarid ishtirokchilarida shartnomani bajarish uchun zarur texnik, moliyaviy, moddiy, kadrlarga oid va boshqa resurslar mavjudligining tahlili.

Xarid komissiyasining mas’ul a’zosi xarid ishtirokchilarida shartnomani bajarish uchun zarur texnik, moliyaviy, moddiy, kadrlarga oid va boshqa resurslar mavjudligining tahlilini ushbu Yo‘riqnomaga F-6-ilovalarga muvofiq ravishda amalga oshiradi (obyektlarni qurish, rekonstruksiya qilish va kapital ta’mirlash ishlari bundan mustasno).

Vazirlar Mahkamasining 2020 yil 18 fevraldagi 91-son qarori bilan tasdiqlangan obyektlarni qurish, rekonstruksiya qilish va kapital ta’mirlash ishlari bo‘yicha namunaviy tanlov va tender hujjatlari asosida tanlovni (tenderni) tashkil etish va o‘tkazish faqat 2020 yilda qurilishi, rekonstruksiya qilinishi va kapital ta’mirlanishi nazarda tutilgan obyektlarga nisbatan amal qiladi.

4-bob. Manfaatlari to'qnashuvi mavjud emasligini tekshirish

15. Xarid komissiyasi xarid ishtirokchisidan xarid ishtirokchisining oxirgi benefitsiari haqida mazkur Yo'riqnomaning 2-ilovasiga muvofiq shaklda tuzilgan ma'lumotnomani olganidan keyin ma'lumotnomada ko'rsatilgan ma'lumotlarni Tadbirkorlik subyektlari yagona davlat reyestridagi ma'lumotlarga muvofiqligini tekshiradi. Mazkur tekshiruvdan xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisining bosh direktori va muassisi o'tkazilishi lozim.

16. Xarid komissiyasining mas'ul a'zosi konvertlarni quyidagi tarzda ochgandan keyin bir kun ichida manfaatlari to'qnashuvining yo'qligini tekshiradi:

Agentlik xodimlari obyektivkalarining ma'lumotlar bazasida xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisi nomi mavjudligini tekshiradi;

Agentlik xodimlari obyektivkalarining ma'lumotlar bazasida muassislar, rahbarlar va oxirgi benefitsiarlar mavjudligini tekshiradi.

17. Manfaatlari to'qnashuvining mavjudligi yoki mavjud emasligi haqidagi qaror tekshiruv o'tkazgan xarid komissiyaning mas'ul a'zosi tomonidan qabul qilinadi.

18. Yagona yetkazib beruvchi bilan shartnoma asosida xaridlar amalga oshirilgan taqdirda, Xarid komissiyasining mas'ul a'zosi tomonidan xarid qilish tartib-qoidalarida ishtirok etgan shaxslardan hujjatlar olingan kundan boshlab yagona yetkazib beruvchini tekshirish jarayoni ushbu Yo'riqnomaning 16-bandiga muvofiq amalga oshiriladi.

19. Xarid komissiyaning mas'ul a'zosi tekshiruv natijalariga ko'ra Xarid komissiyaga manfaatlari to'qnashuvi mavjudligi yoki mavjud emasligi haqidagi ma'lumotni o'z ichiga olgan xizmat xatini yuboradi.

20. Manfaatlari to'qnashuvi aniqlanganda xarid komissiyasi quyidagi qarorlardan birini qabul qiladi:

a) xarid komissiyasi a'zosi xarid qilish tartib-taomillarni amalga oshirishda o'ziga tegishli manfaatlari to'qnashuvini bilgan zahoti komissiyaga xabar beradi;

b) xarid komissiyasi a'zosi bilan xarid ishtirokchisi o'rtasida manfaatlari to'qnashuvi mavjud bo'lganda: xarid komissiyasi a'zosi ushbu xaridga nisbatan xarid komissiyasi yig'ilishida qatnashishdan chetlashtiriladi, xarid ishtirokchisi esa xaridda qatnashishdan chetlashtiriladi;

v) Agentlik boshqa xodimi bilan xarid ishtirokchisi o'rtasida manfaatlari to'qnashuvi mavjud bo'lganda: xarid ishtirokchisi xaridda qatnashishdan chetlashtiriladi;

g) Xarid komissiyasi a'zosi bilan xarid ishtirokchisi o'rtasida manfaatlari to'qnashuvi mavjud bo'lganda: xarid bekor qilinadi va takroriy xarid tashkil qilinadi, manfaatlari to'qnashuvi mavjud bo'lgan Xarid komissiyaning a'zosi xaridda qatnashishdan chetlashtiriladi.

21. Mazkur Yo'riqnomaning 20-bandi "a", "b" va "v" kichik bandlarida nazarda tutilgan hollarda quyidagi choralar ko'rilishi kerak:

ishtirokchilarning takliflarini baholash faqatgina ochiq tarzda amalga oshiriladi. Xarid komissiyasining majlisida qatnashish uchun ovoz berish huquqiga ega bo'lmagan, biroq xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisini tanlash jarayonining shaffofligi va xolisligini nazorat qilishda Agentlik tarkibiy tuzilmalarining mutaxassis xodimi ishtirok etishi mumkin;

ishtirokchini rad etish haqidagi ma'lumot xarid komissiyasi majlisining bayonnomasida ko'rsatiladi.

22. Agar Agentlik xodimi va yagona yetkazib beruvchi o'rtasida manfaatlar to'qnashuvi mavjud bo'lsa, shartnoma tuzilmaydi. Bunday holatda xarid qilish tartib-taomilini ayni o'sha shartlarda hamda tovarga (ishga, xizmatga) doir ayni o'sha mezonlarga va talablarga muvofiq takroran amalga oshirishi shart.

5-bob. Yakunlovchi qoidalar

23. Agenlik davlat xaridlarida xarid komissiyasining majlisi xaridlarni ochiq, oshkora va shaffof ko'rib chiqishini ta'minlash maqsadida, xarid komissiyasining tashabbusi bilan yoki xarid ishtirokchisining iltimosnomasiga ko'ra audio- va videoyozuvdan foydalangan holda, shuningdek videokonferensaloqa rejimida o'tkazilishi mumkin.

24. Mazkur Yo'riqnomaning 2, 3, 4 va 5-ilovalarida tavsiflangan tahlil natijalari mazkur Yo'riqnomaning 1-ilovasiga muvofiq shaklda xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisini tekshirish haqidagi hisobotda o'tkazilgan tahlillar skrinshoti ilova qilingan holda aks ettiriladi.

25. Xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisini tekshirish haqidagi hisobot xarid komissiyasiga yetkaziladi va yakuniy qaror qabul qilinishida inobatga olinadi, bu haqda komissiya majlisining bayonnomasida qayd etiladi.

26. Xarid komissiyasi, agar tekshiruv natijalariga ko'ra ular O'zbekiston Respublikasining «Davlat xaridlari to'g'risida»gi Qonunining 36 va 42-moddalariga muvofiq kelmasa, ishtirokchilarning arizalarini rad etadi. Agar xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisini tekshirish haqidagi hisobotda 8, 9, 10, 11, 12, 16-bandlarning kamida bittasida "yo'q" javobi bo'lsa, ishtirokchilar ko'rsatilgan mezonlarga javob bermaydi.

27. Agar xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisini tekshirish natijalariga ko'ra korrupsiyaviy xavf-xatarning mavjudligidan yoki korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining mavjud emasligidan dalolat beruvchi ma'lumotlar aniqlanganda, unda korrupsiyaviy xavf-xatarni minimallashtirish bo'yicha quyidagi chora-tadbirlar amalga oshirilishi lozim:

ishtirokchilarning takliflarini baholash faqatgina ochiq tarzda amalga oshiriladi. Xarid komissiyasining majlisida qatnashish uchun ovoz berish huquqiga ega bo'lmagan, biroq xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisini tanlash jarayonining shaffofligi va xolisligini nazorat qilishda Agentlik tarkibiy tuzilmalarining mutaxassis xodimi ishtirok etishi mumkin;

agar korrupsiyaviy xavf-xatar bilan tavsiflangan ishtirokchi tanlov yoki tender g'olibi deb topilganda, Ishlar boshqarmasi tuziladigan shartnoma shartlarini ishtirokchining arizasiga va tanlov yoki tender hujjatlari shartlariga muvofiqligini tekshirishi lozim;

agar korrupsiyaviy xavf-xatar bilan tavsiflangan ishtirokchi tanlov yoki tender g'olibi deb topilganda, xarid natijalari (mahsulot yetkazib berish, xizmat ko'rsatish, ish bajarish)ni qabul qilish Agentlikning turli tarkibiy tarmoqlarining kamida uch nafar xodimi tomonidan Agentlikning Shaxsiy xavfsizlik bo'limi xodimi ishtirokida amalga oshiriladi.

28. Tekshiruv natijalari haqidagi hisobot xarid hujjatlariga qo'shiladi va Ishlar boshqarmasida saqlanadi.